

В статье отражены конкретные и актуальные задачи воспитательной деятельности в современных условиях.

Литература:

1. Закон РК «Об Образовании»
2. Демеуова М.Е. Проблемы патриотического, духовно-нравственного воспитания детей и молодежи // Білім – Образование, 2006, №6, с.130-135

ҚАРАБАТАН ЗАУЫТЫНЫҢ АТЫРАУЛЫҚТАРҒА ЖӘНЕ ҚОРШАҒАН ОРТАҒА ӘСЕРІ

Е.Ж. ПАЗЫЛБЕКОВ

Солтүстік Каспий аймағының таяз жерінен табылған Қашаған кен орнын кешенді игеру бағдарламасына жылына 5 млрд. текше метр ілеспе газ қабылдау қуаты бар құрлықта орналасар өндіріс ошағы да кіреді. Әр жылы 1,5 млн. тонна күкіртті залалсыздандыруға тиіс бұл газ өндеу зауытын салатын орын ретінде Қарабатан елді мекені белгіленген. Облыс орталығынан 30 шақты шақырым жерде пайдалануға берілмек кәсіпорыннан қалаға қандай қауіп төнбек?

Атырау аймағында жел үнемі дерлік шығыстан, оның үстіне бірнеше күн бойы соғатынын ескерсек, іргедегі болашақ зауыттан шығар зиянды қалдықтың залалды әсерін қалалықтар шапшаң сезбек.

Қарабатан зауытында Теңіз кенішіндегі тәрізді газ құрамынан күкіртті айыру жүзеге асырылмақ. Мұнда Қашаған кен орнынан ғана емес, теңіздегі өзге де алаңдардан шикі газ жеткізілуі мүмкін. Бұл мекен инвесторлар тарапынан кенішті игеруге жұмсалар қаражатты үнемдеу максатынан ғана туындаған. Ал оның жарты миллионға жуық халқы бар қалаға тигізер теріс әсері есепке алынбаған немесе тіпті оған назар аудармаған.

Атырауды екіге бөліп ағатын жайық өзені қалалықтардың ауыз суға қатысты қажетін өтейді. Әрі Жайық әлемде сирек кездесетін балықтардың өмір сүру ортасы болып табылады. Өзен суын адамдар мен төрт түлік мал ішеді. Ол егістік алқаптарды суаруға пайдаланады. Міне осылай атыраулықтардың өмір сүру

қажеттілігін қамтамасыз етіп отырған су айдынына үлкен қатер төніп тұр. Қарабатан зауытынан ұшқан күкірт пен азоттың, көмірсутегінің қоспалары қышқылына айналып өзен сапасын бұзады. Мұндағы: бекіре, жайын, сазан, шортан сияқты балықтар сырқатқа шалдығуы әбден ықтимал.

Қоршаған ортаның қауіпті деңгейге төмендеуі тағы бір сұмдық шындықтың бетін ашты. Табиғаттың бұзылуы адамның басына, алдымен ми қабатына әсер етеді екен.

Экологиялық ахуалдың мұндай әсері терең талдауды қажет ететіндей. Асқан катігездікпен жасалып жатқан қылмыстар, адамдардың өзіне қол көтерілуі тәрізді түрлі оқыс оқиғалар астарында табиғаттың тозуы да бар.

Қарабатан зауытының ашылуы, тұрғындардың тұрмысын жеңілдетер қосымша қаражат тәрізді көрінген.

Ғылымдардың пікірінше, ешқандай өтемақы денсаулықпен сақталмайды.

- Астында көлік мініп, қос қабатты коттедж тұрғызып, – 40 жас ғұмыр кешкен жөн бе, әлде орташа тұрмыспен 40 жасқа дейін өмір сүру жарасымды ма?

Әрине, халық соңғысын қалар еді? Оның үстіне 40 жылдық ғұмырынның 20 жылында сырқаттан айрылмасаң. Ғалымдардың айтуынша, адам сусыз 5, тағамсыз 35 күнге шыдаса, ауасыз 5 минут та тұра алмайды. Сол өмірлік қажеттілігімізге нұқсан келсе, оның орнын ешқандай өтемақы толтыра алмайды.

Қазір АДЖИП ҚКО компаниясы Қарабатан зауытында озат техника мен озық технология қолданылатынын айтып, жергілікті халықты сендіруге тырысады. Қазақ даласы тәжірибе жасайтын сынақ аймағына айналды.

Бәрімізге белгілі бұрын Мәскеудің ауа райы үш күннен кейін Атырауға келетін еді. Теледидарды тыңдап отырып, таяудағы тәулікте жылы немесе салқын боларын өзіміз-ақ болжайтынбыз. Қазір олай емес. Мәскеу де, Атырау да орнына бірақ біздің әуе кеңістігіміз өзгерген. Жел ырқына байыған Теніз кешенінің қалдығы Батыс Қазақстан облысына жетеді. Қарашығанақ кен орнынан ұшқан залалды зат Атырау аспанына таралады. Ғылымдардың болжамдауынша күкірт құрамындағы кейбір қосылыстар күшті улы қасиетін жоғалтпай ауада бірнеше күн, тіпті айлап көшіп жүреді.